

Od profesora koji se nisu susreli s plagijatorima do pisanja završnog rada za 300 kuna: "Odgovornost je i na mentoru i na studentu"

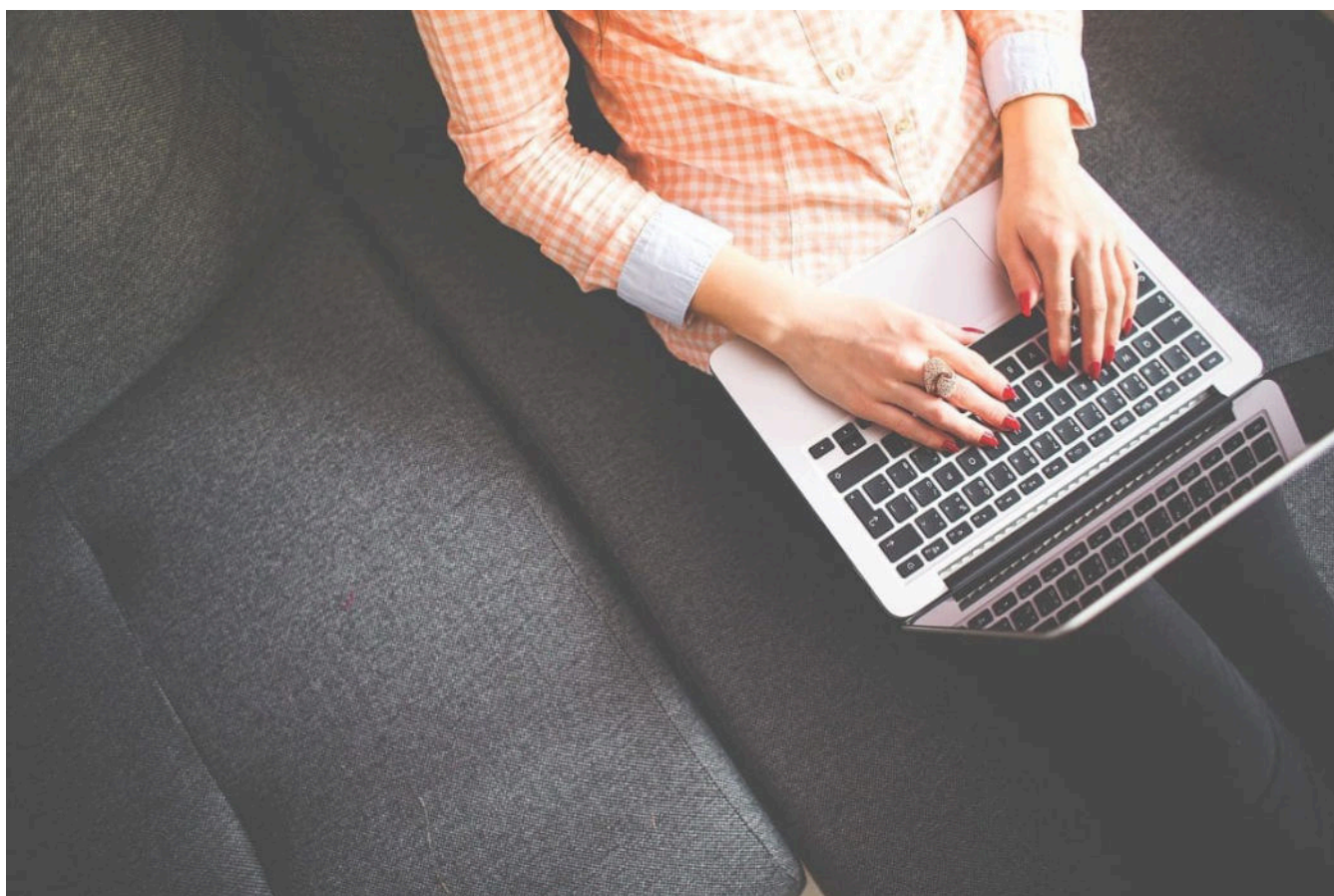
Serijal članaka Dalmacije Danas 'Planiranje za plagiranje - može li se stati na kraj prevarama u akademskom svijetu?' bavit će se problematikom plagiranja radova i njegova (ne)sankcioniranja

AUGUSTIN MARKOTA / Foto: Dalmacija Danas, Pixabay, Pexels — 22. 08. 2024.

Dalmacija Danas će se kroz niz članaka pod nazivom '**Planiranje za plagiranje - može li se stati na kraj prevarama u akademskom svijetu?**' baviti problematikom plagiranja radova ili dijelova radova u akademskom svijetu. Istražit ćemo dosadašnje mehanizme provjere autentičnosti radova, odnosno ljudski i informatički faktor, kao i rastuća sklonost korištenju umjetne inteligencije. U razgovoru s obrazovnim djelatnicima (fakultetskim profesorima) i informacijskim stručnjacima (stručnjaci za provjeru autentičnosti i istraživači umjetne inteligencije) otkrit ćemo metode i vještine kojima se može stati na kraj plagiranju.

Predmet istraživačkog interesa svakako je i praksa 'naručivanja' pisanja seminarskih, završnih i diplomskih radova na internetu te problematiku (ne)sankcioniranja takve prakse, kao i moralne dileme u potencijalnom kažnjavanju - i naručitelja i autora radova. Ova će tema ukazati na važnost ozbiljnog i poštenog pristupa pisanju akademski relevantnih dokumenata. Također će se istaknuti problem društvene pasivnosti pred ilegalnim vrstama pomoći u pisanju radova, a sa stručnjacima će se detektirati i budući problemi u kompetencijama onih koji su svoje radove, a time i titule proizišle iz njih, stekli na moralno nedopustiv i ilegalan način. Kroz ciklus tekstova želimo osvijestiti javnost o problemu pasivnosti pred ilegalnim praksama plagiranja i naručivanja radova u akademskom svijetu.

Što je plagiranje?

Plagiranje je u akademskim ustanovama osjetljiva tema i među sveučilišnim profesorima, a i njihovim studentima. Stručnjaci s [Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu](#) vrlo su detaljno na svojim službenim internetskim stranicama pojasnili pojam plagiranja. Osvrnuli su se na sankcije, akademsku čestitost, a detaljno su istaknuli i sve tipove plagijata.

"Plagiranje je pojava koja se veže uz različita područja, a definicija se proširuje ovisno o području ili mediju. Ovdje ćemo navesti definiciju Hrvatskog enciklopedijskog rječnika prema kojem je plagijat 'književno, znanstveno ili drugo djelo nastalo prepisivanjem u cjelini, u bitnim ili u prepoznatljivim dijelovima i prisvajanjem tuđega rada uloženog u to djelo'. U ovoj se

definiciji spominju svi elementi važni za razumijevanje plagiranja u akademskom okruženju. U samom ishodištu čina plagiranja etički je i moralni element. Zato ćemo prvo objasniti etiku u znanosti koja se javlja pod terminom akademska čestitost", navodi se u na stranicama Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Autor rada uopće nije autor

Osim toga, naveli su da je akademska čestitost etičko ponašanje akademske zajednice, a etika je okosnica svakog zanimanja, poziva ili posla.

"Akademska čestitost odnosi se na etičko ponašanje akademske zajednice. Etika je okosnica svakog zanimanja, poziva ili posla. Za etiku u znanosti u Hrvatskoj zadužen je OEZVO (Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju). Odbor i različite ustanove izdaju svoje pravilnike o ponašanju. Takvi se pravilnici nazivaju Etički kodeksi i u njima se propisuju društvena pravila kojima se jamči kvaliteta i transparentnost struke. U Etičkom kodeksu OEZVO-a plagiranje je navedeno kao jedan od oblika znanstvene prevare. Etički kodeks popisuje pravila, no zbog osobnog morala pojedinac se oglašuje ili ih se drži. Tako se plagiranje za koje se svjesno odlučilo razlikuje od nesvjesnog ili nenamjernog plagiranja. Ovisno o tome je li namjerno ili nenamjerno rješava se različitim pristupom. Edukacijom ili sankcijom", pojasnili su.

Nadalje, kako se u opsežnom dokumentu navodi, postoje i različiti kriteriji podjele plagijata. "Podjela autora **Schwarzeneggera** i **Wohlersa** koji plagijate dijele u sedam tipova je praktična i jednostavna. To su potpuni plagijat, plagijat prijevodom, copy/paste plagijat, parafraziranje, autoplagijat, ghostwriter te citiranje izvan konteksta. Ako je student pravi autor rada, treba pripaziti na nekoliko stvari: pravilno parafraziranje, što znači da je vjerodostojno prenesen izvorni tekst vlastitim riječima, logično kombiniran s ostatkom teksta i jasno naznačenim relevantnim izvorima, pravilno citiranje, odnosi se na pravilno, potpuno i točno citirane izvore, te ako se kao izvor koristi raniji vlastiti rad da se on citira kako bi se izbjegao autoplagijarizam i originalnost, rad mora pokazivati dozu originalnosti. Iako je i pregledni rad u nekom segmentu može pokazati neku originalnu ideju.

Postoji i pojava kad autor rada uopće nije autor. Pojava je prisutna i prešutno prihvaćena. Tako se može kupiti rad koji pišu tzv. autori duhovi, radovi se mogu preuzeti s interneta, predati već ocijenjeni radovi drugog kolege, možda i nekoliko puta, ili servirati prijevod kao original. U svakom slučaju kad autor nije autor, namjera je sasvim jasna", stoji na službenim stranicama FFZG-a.

Manjak nadzora, previše studenata, loša organizacija...

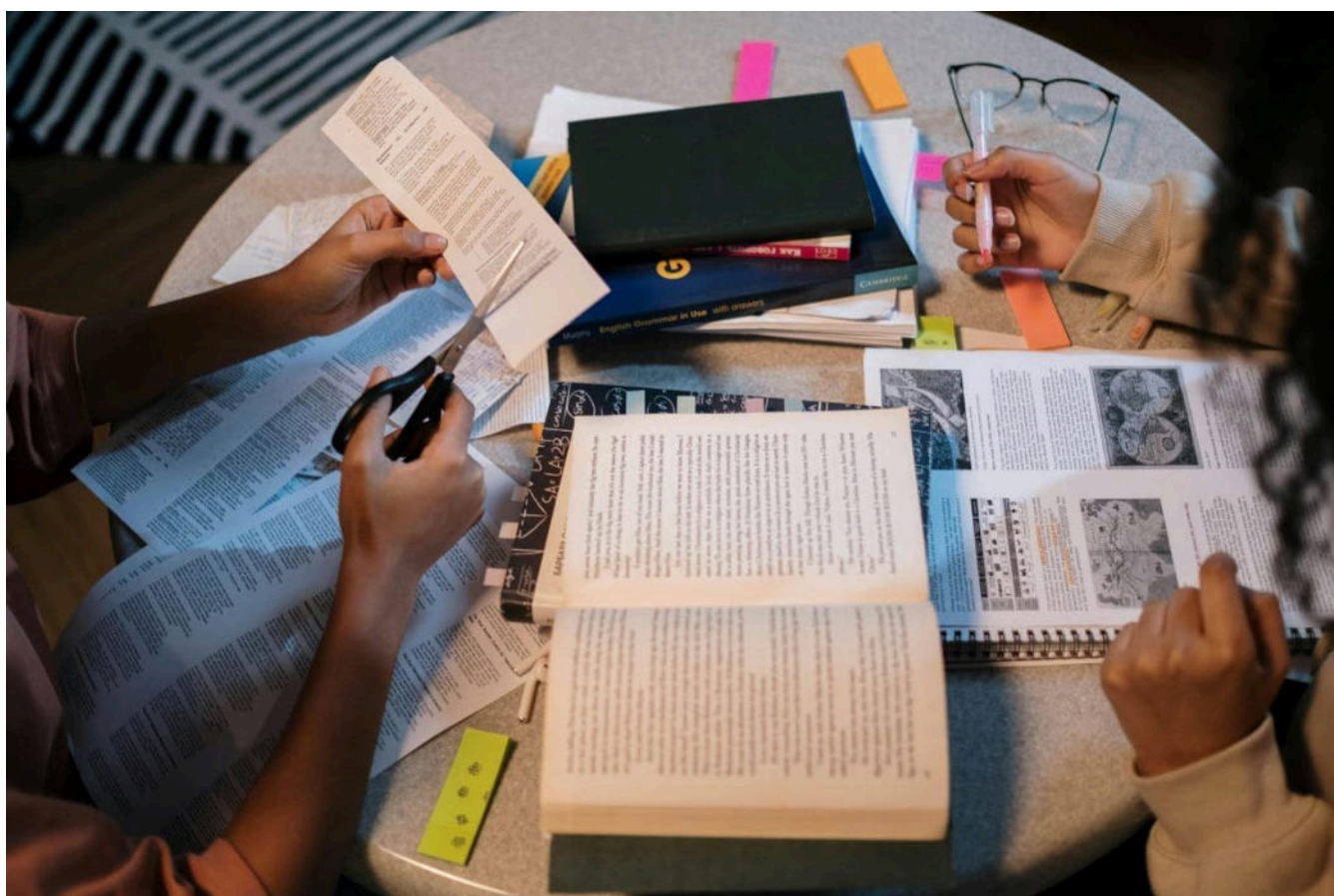
Ovisno o namjeri tijekom plagiranja, dvojako se pristupa njegovu sankcioniranju. Ako je plagiranje nenamjerno, događa se nesvjesno i iziskuje edukaciju. Ako je plagiranje namjerno, događa se svjesno i iziskuje sankciju. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu pojasnili su i pojmove **nenamjernog i namjernog plagiranja**.

"Edukacija dugoročno ima veću šansu da mijenja društvo i pojedinca i sreže problem plagiranja u samom korijenu. Nenamjerno plagiranje većinom se događa zbog neznanja, nepažnje ili nedostatka vještine i kao takvo nesvjesno, iziskuje edukaciju. Važno je kontinuirano educiranje kako bi u akademskom društvu, a i šire, plagiranje i znanstveno nepoštenje postali neprihvatljivi", ističu stručnjaci i u nastavku naglašavaju važne činjenice namjernog plagiranja.

"Studenti koji namjerno plagiraju rade to svjesno, iako se ponekad razlozi mogu shvatiti, ne mogu se opravdati. Obično se ti razlozi dijele na unutarnje i vanjske razloge. Neki od unutarnjih su vremenski rokovi i pritisak, manjak samopouzdanja, manjak interesa, društveno prihvaćanje takvog oblika rada i neznanje da to nije prihvatljiv oblik ponašanja, konkurencija, lijenost, želja da se pomogne prijatelju u slučaju prosljeđivanja radova. Vanjski razlozi su manjak nadzora, previše studenata, loša organizacija, izazov prevare softvera", pojašnjavaju.

Cijela priča ne bi imala nikakav smisao da se plagijatora ne kazni zbog svog nedjela. Fakulteti, naime, imaju propisane Pravilnike o stegovnoj odgovornosti studenata koji opisuju stegovne mjere za neke prijestupe.

"Plagiranje nije ilegalan, ali je ozbiljan etički i moralni prijestup. U akademskoj zajednici smatra se posebno zabrinjavajućim, jer bi etika trebala biti u osnovi svake znanosti. Plagiranje radova nosi određene sankcije, ovisno o stupnju obrazovanja i utjecaju određenog teksta na znanost i stručnost, povredu nečijih prava ili ugleda. Ugled se dugo gradi, a može biti narušen u trenu. Na fakultetima postoji Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata koji opisuju stegovne mjere za neke prijestupe. Mjere se protežu od opomene, ukora do trajnog isključenja iz studija. Imitacija i oponašanje su sastavni elementi učenja i kreiranja nečeg novog. Takvi su oblici ponašanja i učenja oduvijek postojali i važni su za razvoj, no problem nastaje kad se izvor imitacije prikriva, a zasluge kupi imitator. Izbjegavanje plagiranja i ostalih oblika znanstvenog nepoštenja društvena je odgovornost svakog građanina", jasno stoji na stranicama zagrebačkog fakulteta.

Sustav za provjeru završnih radova

Kako bi se stalo na kraj prevarantima u akademskom svijetu, od akademske godine 2023./2024. sva javna visoka učilišta mogu koristiti softver Turnitin za provjeru autentičnosti radova.

"Softveri za provjeru autentičnosti radova pomažu pri donošenju prosudbe o izvornosti teksta usporedbom s brojnim vanjskim izvorima (internetski izvori, znanstveni i stručni članci iz odabranih komercijalnih baza i časopisa, dokumenti objavljeni u otvorenom pristupu, baza radova pohranjenih korištenjem odabranog softvera) uz mogućnost uključivanja vlastitih dokumenata. Mišljenje o tome sadrži li određeni dokument plagirane dijelove donosi korisnik nakon provedene analize izvještaja koji je softver generirao", pojašnjeno je na [Sveučilišnom računskom centru \(Srce\)](#).

Kako bismo sveučilišnoj zajednici ukazali na spomenute probleme i manjkavosti sustava, posjetili smo akademske ustanove i razgovarali s djelatnicima i profesorima koji su zaposleni na sastavnicama Sveučilišta u Splitu.

Prof. dr. sc. **Renata Pecotić** voditeljica je Laboratorija za temeljnu neuroznanost i prodekanica za nastavu i studentska prava na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Tvrdi da plagiranje predstavlja ozbiljnu povredu akademske čestitosti i integriteta, a s takvim 'studentima prevarantima' još se nije susrela.

"Kao profesorica na Medicinskom fakultetu nisam se susrela s plagiranjem diplomskih radova. Plagiranje predstavlja ozbiljnu povredu akademske čestitosti i integriteta, stoga smatram da su kazne za plagiranje potpuno opravdane. One služe kao sredstvo odvraćanja, čuvaju akademsku zajednicu od neetičkog ponašanja i osiguravaju da diplome i znanstveni radovi zadrže svoju vrijednost i vjerodostojnost", izjavila je Pecotić za Dalmaciju Danas. Njezin je stav da bi kazne za plagiranje trebale biti stroge kako bi se jasno ukazalo da takvo ponašanje nije prihvatljivo, s ciljem očuvanja akademskog integriteta.

"Sva eventualna postupanja u slučaju dokazanog plagiranja diplomskih radova regulirana su odgovarajućim pravilnicima i postupcima Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, a to su Deontološki kodeks za studente i nastavnike Medicinskog fakulteta u Splitu, Pravilnik o ponašanju i stegovnoj odgovornosti studenata, nastavnika i suradnika, Pravilnik o autorskim pravima studenata", naglašava. Medicinski fakulteti često su pod velikim povećalom javnosti zbog osjetljivosti struke i medicinske znanosti.

Studenti medicinskih fakulteta su pod povećalom

"Studenti medicinskih fakulteta uistinu su često pod povećalom zbog prirode njihove buduće liječničke profesije, koja zahtijeva najveću razinu etičnosti i odgovornosti te se svako neetičko ponašanje, poput plagiranja ili prepisivanja, smatra posebno ozbiljnim u kontekstu medicinskog obrazovanja", jasna je Renata Pecotić koja smatra da su studenti MEFST-a na visokoj razini svjesnosti o posljedicama plagiranja.

"Sukladno osobnom iskustvu, većina studenata na Medicinskom fakultetu u Splitu pridržava se akademskih standarda. Općenito smatram da postoji visoka razina svjesnosti o plagiranju i njegovim posljedicama, što doprinosi smanjenju takvih radnji. Odgovornost je u ovom slučaju i na mentoru i na studentu. Mentor je učitelj, uzor i savjetnik, onaj koji pruža potporu i podučava studenta u postupku izrade diplomskog rada visokim standardima akademske čestitosti. Student s druge strane u tom postupku stječe osnovna znanja i vještine znanstvenog načina razmišljanja, razumijevanja, interpretacije i pisanja znanstvenog rada koji je sastavni dio buduće liječničke profesije. Važno je nastaviti i stalno unaprjeđivati znanja i stavove studenata o etici u istraživanju i pisanju znanstvenih radova. Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu ta je potreba prepoznata te se edukacija studenata provodi sukladno nastavnom planu i programu tijekom svih šest godina studiranja na studijskim programima Medicina, Medicina na engleskom jeziku i Dentalna medicina, odnosno pet godina studijskog programa Farmacija. Sve postupke vezane uz uvjete i način prijave teme diplomskog rada, ocjene i evaluacije

diplomskog rada, provjere autentičnosti diplomskog rada, obrane diplomskog rada te sva pitanja u vezi s diplomskim radom provodi Katedra za diplomski ispit", podvukla je prof. dr. sc. **Renata Pecotić**, voditeljica Laboratorija za temeljnu neuroznanost i prodekanica za nastavu i studentska prava na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Krešimir Bosnić, viši predavač i zamjenik pročelnika Odsjeka za konzervaciju - restauraciju Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu smatra da plagiranje ne obuhvaća samo 'prepisivanje' tuđeg teksta, primjerice u znanstvenim radovima, nego i korištenje motiva u vizualnim umjetnostima, glazbenim kompozicijama ili njihovim dijelovima, dramskim tekstovima, a sve su to komponente koje UMAS objedinjuje kroz svoj likovni, glazbeni i kazališni odjel.

"S pojmom plagiranja se u visokom školstvu vrlo često susrećemo, do te mjere da bismo mogli reći da se uvijek radi o 'vrućoj' temi, osobito nakon što je u posljednjem desetljeću dolazilo do osporavanja kompetencija i političkog kredibiliteta određenih dužnosnika ili kandidata na izborima. Bilo je i slučajeva kad su osporavani rezultati natječaja za umjetničko stvaralaštvo, pri čemu je najpoznatiji vjerojatno natječaj za izgled hrvatske varijante kovanica eura. Posljedice su takvih afera u pravilu bile katastrofalne po osumnjičene, pa čak i bez obzira na ishod kasnijih istraga ili vještačenja u nekim slučajevima, jer je njihova reputacija trajno narušena, tako da je moj dojam da se danas s mnogo više opreza pristupa izlaganju bilo kakvoga rada javnosti", detaljno za Dalmaciju Danas pojašnjava Bosnić.

Radovi se rigorozno vrednuju

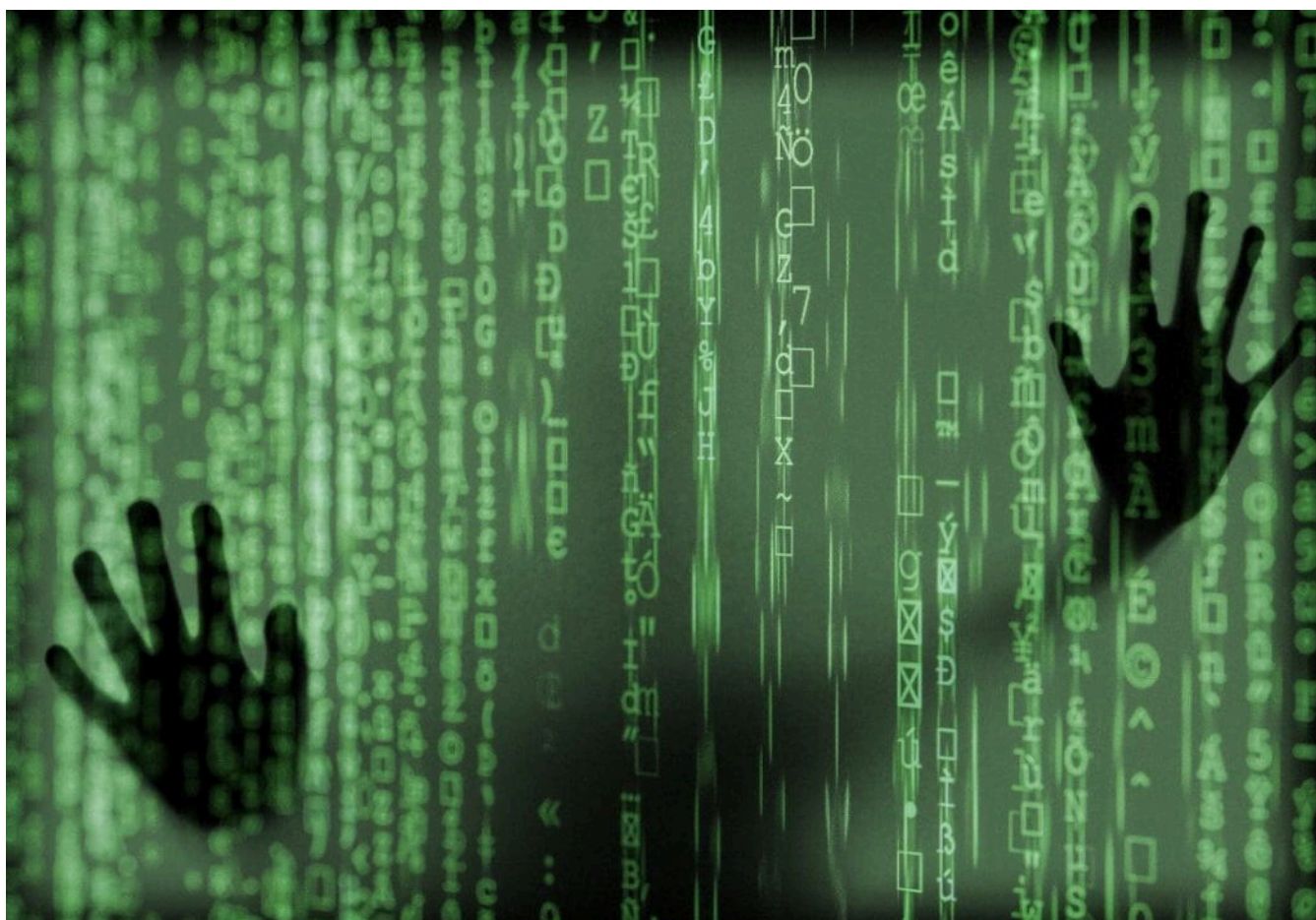
Kroz razgovor primjećujemo da profesor Bosnić slično razmišlja i ima gotovo identična iskustva kao i njegova kolegica s Medicinskog fakulteta. On nas uvjerava da do sada nije imao neugodnih iskustava i trudi se rigorozno vrednovati studentske radove. Nadalje, otkriva nam da je detekcija plagijata visoka.

"Kad su u pitanju studenti, smatram da treba provoditi kvalitetniju edukaciju, informiranje i podizanje razine znanja o štetnosti plagiranja, više nego kažnjavanje, koje doista treba postojati kao krajnja mjera. Naime, oni studenti koji pribjegnu plagiranju, primjerice u svojim seminarskim radovima, ili ispitnim zadacima, to čine zbog manjka svijesti o štetnosti te prakse, nedostatka samopouzdanja, opterećenosti brojnim ispitnim rokovima ili jednostavno loše organizacije vlastitog vremena, zbog čega ne stignu producirati kvalitetne rezultate istraživačkog ili umjetničkog rada u predviđenim rokovima. Iako ništa od navedenog ne može biti opravdanje za plagiranje, držim da je oblikovanje kompetencija, odgovornosti, samopouzdanja i posljedično želje za stvaranjem autorskog doprinosa bolji odgovor na izazove povezane s plagiranjem, nego strože kažnjavanje... Kako sam već sugerirao, na razini studijskih zadataka nižeg intenziteta složenosti, kao što su primjerice seminarski radovi, studentima se dogode propusti, na koje im je nastavnik dužan skrenuti pozornost, no takvi se propusti ni u kojem slučaju ne smiju dogoditi ni tolerirati tijekom izrade završnih ili diplomskih radova, zbog čega je proces mentoriranja takvih radova osobito vremenski zahtjevan. Na koncu, svojom pozitivnom ocjenom nekoga rada nastavnik jamči za njegovu kvalitetu u stručnom, znanstvenom ili umjetničkom pogledu, ali i za dosljednu provedbu načela akademske čestitosti. Zbog toga se trudimo vrlo rigorozno vrednovati studentske radove, a budući da je izvjesnost detekcije plagijata visoka, mogu reći da nismo imali mnogo neugodnih iskustava", ističe.

Osim toga, osvrnuo se i na umjetnu inteligenciju koja uvelike može pomoći onim studentima koji love u mutnome. Ističe da se unatrag dvije godine pomoć često traži od raznih 'chat' alata tzv. umjetne inteligencije, koja ipak nije ono što njezin naziv predstavlja i k tome jako često griješi.

"Mnogi fakulteti koriste razne specijalizirane računalne programe, pri čemu su neki u osobito širokoj upotrebi zbog dostupnosti licenci koje osiguravaju sveučilišta. Postoji značajna konkurencija među proizvođačima takvih programa, što je pozitivno u smislu njihova stalnog unaprjeđenja, premda nijedan program nije 'čarobni štapić' ni kakav poligraf koji će baš svakoga tko se koristi nedozvoljenim metodama uhvatiti u nedozvoljenoj radnji. Ono što često napominjem studentima jest da algoritmi za provjeru radova kontinuirano napreduju te da će njihov rad biti moguće provjeriti i za mjesec dana i za petnaest godina, kad će u optjecaju biti

daleko naprednije verzije programa, a oni sami već imati izgrađene karijere, kada bi posljedice hotimičnog, ili čak nehomičnog plagiranja za njih mogle biti daleko ozbiljnije nego što to mogu biti u trenutku pisanja rada. Ako eventualno kod nekoga izostane oblikovanje vlastitog osjećaja akademske čestitosti, takva bi mogućnost trebala biti razlog da se čovjek ozbiljno zamisli o potencijalnim posljedicama plagiranja. Spektar poteškoća koje novotarije alata umjetne inteligencije predstavljaju toliko je širok da ga sada ne možemo obuhvatiti, ali razmišljanja o sprječavanju zlouporaba vrlo su proaktivna pa ću samo skrenuti pažnju na nedavne štrajkove u filmskoj i *gaming* industriji, američku i europsku debatu o AI regulaciji, ali i istraživanja koja dokazuju degradaciju kvalitete odgovora umjetne inteligencije onda kad su oni generirani na temelju njezinih ranijih odgovora, umjesto na temelju istraživanja ljudskih istraživača. Nastavno tome, usporedno s tim razvitkom razvijaju se i programi za detekciju plagijata koji sve uspješnije raspoznaju razliku između autorskog rada osobe ili odgovora koji generira AI", detaljno nam pojašnjava Bosnić.

Smatra da je splitski UMAS specifičan, a da plagiranje nije u porastu. Vjeruje da svijetli primjeri kvalitetnog znanstvenog i umjetničkog rada u Hrvatskoj itekako postoje te da su oni su ono na što treba trajno stavljati naglasak kao motivaciju za izbjegavanje plagiranja.

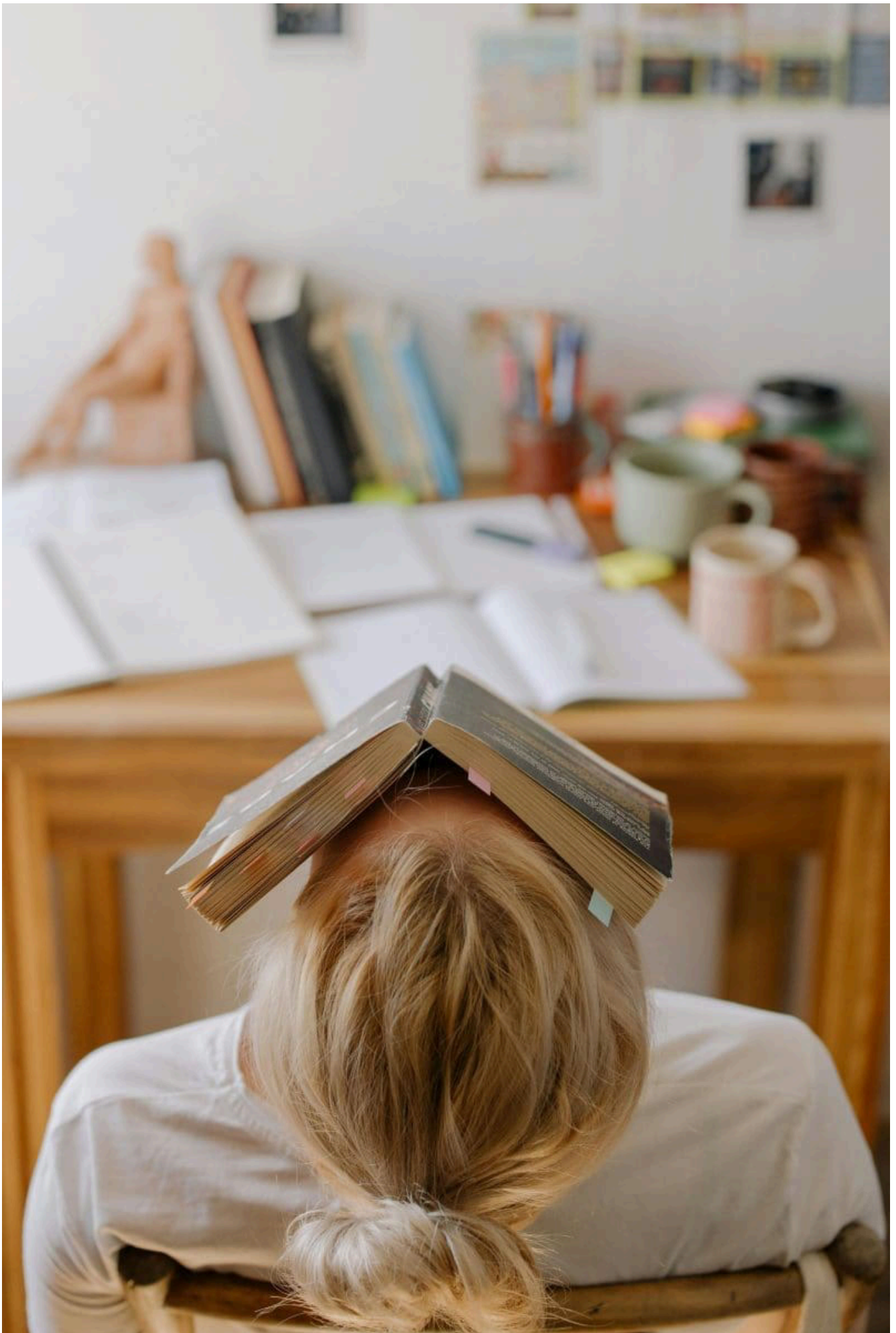
"UMAS je doista specifičan, no ne bih rekao da je plagiranje u porastu, iako taj iskaz zasnivam na subjektivnom poznavanju navika studenata, jer trenutno ne raspolazem podacima o

istraživanjima o toj temi. Čini mi se da izloženost mladih umjetnika mnoštvu ideja koje su im danas dostupnije nego ikada ima više pozitivnih učinaka u pogledu razvitka kreativnosti, nego negativnih, u pogledu razvitka plagijarizma. Kod onih iznimaka, koje takvim praksama ipak pribjegavaju, treba uložiti dodatne napore da im se dokažu i osvijeste posljedice takvih nedjela za ukupnu kvalitetu znanosti i umjetnosti čovječanstva, ali i za njihov vlastiti integritet i reputaciju. Kao državljani Hrvatske, koju su nesmiljene povijesne okolnosti hendikepirale na brojne načine, moramo poduzeti više napora nego ostali kako bismo dostigli zavidnu razinu razvitka znanosti i umjetnosti najrazvijenijih svjetskih društava, a plagiranje je porok koji nas na tom putu može trajno sputavati i doprinositi ionako zahtjevnim okolnostima s kojima smo već suočeni. Svijetli primjeri kvalitetnog znanstvenog i umjetničkog rada u Hrvatskoj itekako postoje i oni su ono na što treba trajno stavljati naglasak kao motivaciju za izbjegavanje plagiranja kako bi se osvijestila dostižnost stjecanja kompetencija, a posljedično ostvarenja vrhunskog rada i autorskih zasluga, radije nego prijetiti ne znam kakvim sve kaznama...", naglasio je **Krešimir Bosnić**, viši predavač i zamjenik pročelnika Odsjeka za konzervaciju - restauraciju Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu.

"Napisala sam mu završni rad za 300 kn – danas je on diplomirani novinar koji radi u struci"

Za komentar smo pitali još jednu osobu iz odgojno-obrazovnog svijeta, očekujući iskustva prepoznavanja plagijata kod studenata, a dobili smo ono sasvim drugo – plagiranje iz druge perspektive, onoga koji izrađuje plagijat. Od njezina je iskustva prošlo mnogo godina, kaže, ali i dalje joj teško pada prisjetiti se perioda kad se prihvatila pisanja završnog rada za jednog poznanika. Razumljivo, njihovi će podaci ostati tajni.

"Bila sam mlada studentica književnosti, u iznimno teškoj financijskoj situaciji, bez roditeljske potpore, korisnica gradske stipendije koja je baš u tom periodu užasno kasnila, a i inače nije bila dostatna za one nužne studentske troškove. Baš u tom periodu javio mi se poznanik i pitao bi li mu napisala jedan rad za 300 kuna. Tada sam na to gledala ovako – dva ću tjedna imati što jesti. Odmah sam pristala. Dao mi je jednu knjigu koju je, kako je rekao, trebalo sažeti i izdvojiti osnovne hipoteze. Tek kad se nakon predanog rada počeo žaliti da je profesor rekao da je 'taj dio dobar, ali treba još stručne literature za ovaj stupanj obrazovanja', shvatila sam da se radilo o završnom radu. Odbila sam dodatno 'polirati' rad. Iako se danas nadam da je barem nešto morao napraviti sam, slaba mi je to utjeha. Možda je našao još neku žrtvu koja je dovoljno glupa ili siromašna da dovrši moj započeti posao. On je danas diplomirani novinar i radi u struci", rekla je za Dalmaciju Danas.

Nismo je mogli ne pitati je li to bila jedina ponuda za pisanje nečijeg rada. Odmahnula je glavom:

"Ne. Nekoliko godina kasnije jedna me novinarka zamolila da joj svojim iskustvom i izjavama pomognem s temom iz područja odgoja i obrazovanja. Odazvala sam se, naša je suradnja bila uredna. Ali izbila me iz cipela sljedećim pitanjem. Rekla je da njezina prijateljica piše nekakav rad koji treba popraviti, doslovno tako. Pitala sam znači li to lektorirati – ako da, mogla bih, završila sam književnost i ponekad sam se honorarno bavila i lekturom. A ovo je bilo na stvari – djevojka je napisala diplomski rad koji nije sličio ničemu. Katastrofalno korištenje izvora, kopiranje čitavih paragrafa tuđih tekstova, neispravno citiranje, neprimjeren jezik i stil – sve skupa – kolaps. Mentor joj je rekao da to ništa ne valja i da popravi – odnosno piše ispočetka. A ja sam, kao, trebala 'popraviti' taj rad. Nudila je između 1.000 i 1.500 kn, to je ova njezina prijateljica novinarka važno istaknula prije nego što sam išta stigla odgovoriti, valjda da osnaži argument zašto da pristanem. Iako je plaća u mojoj struci bila sramotna, tada sam bar imala nekakvu plaću, a i bila sam pametnija nego prvi put. Odbila sam. I dan-danas me zanima je li taj profesor, ako mu je studentica za koji tjedan od onoga bućkuriša nedostojna ikakva fakulteta napravila solidan diplomski rad, išta primijetio i reagirao. Kako uopće reagirati u takvim situacijama? Zanima me i kako kod njezine prijateljice novinarke, koja se danas bavi društveno angažiranim temama, radi moralni kompas", zaključila je.

Dalmacija Danas će se kroz ciklus članaka pod nazivom '**Planiranje za plagiranje - može li se stati na kraj prevarama u akademskom svijetu?**' ukazivati na problematiku plagiranja i njegova (ne)sankcioniranja kako bi se ovom problemu počelo pristupati sustavnije i s većom pozornosti od one koju danas uočavamo u sustavu visokog obrazovanja.

Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti

Moja reakcija na članak je...

[UVJETI KORIŠTENJA](#) [PRAVILA O PRIVATNOSTI](#) [PRODAJA I MARKETING](#) [IMPRESSUM](#)
[KONTAKT STRANICA](#)

© 2024 Dalmacija danas. Sva prava pridržana.